



آثار باستانی و ارزش های تاریخی

فروهر یا نماد شیطان پرستی؟

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی
انتشار: ۲۷ مرداد ۱۳۹۳ ۴۰ دقیقه مطالعه



چکیده مقاله

مدتی پیش یکی از دوستانم به طور اتفاقی پلاک فروهرم رو که تو گردنم بود دید، خیلی تعجب کرد بهم گفت توی یه کتاب دیده که این یه نماد شیطون پرستیه، این مطلب رو مینویسم تا بیشتر با این نماد آشنا بشید. نیاکان ما از چند هزار سال پیش عقیده داشتند که هر انسان زنده از پنج جزء «تن، جان، روان، وجدان و فروهر» سرشته شده که پویندگی و بالندگی انسان از کوشش و جوشش آن ها است. که در زیر هر کدام توضیح مختصری خواهم داد: تن: همه ی اعضای بدن منهای نیروی زیستن را تن می گویند که پس از مرگ از بین می رود. جان: جان که



مدتی پیش یکی از

دوستانم به طور اتفاقی پلاک فروهرم رو که تو گردنم بود دید، خیلی تعجب کرد بهم گفت توی یه کتاب دیده که این یه نماد شیطون پرستیه، این مطلب رو مینویسم تا بیشتر با این نماد آشنا بشید. نیاکان ما از چند هزار سال پیش عقیده داشتند که هر انسان زنده از پنج جزء «تن، جان، روان، وجدان و فروهر» سرشته شده که پویندگی و بالندگی انسان از کوشش و جوشش آن ها است. که در زیر در مورد هر کدام توضیح مختصری خواهم داد:

تن: همه ی اعضای بدن منهای نیروی زیستن را تن می گویند که پس از مرگ از بین می رود.

جان: جان که نیروی زندگانی است، جنبش و کار تن را به همراه می آورد و با مرگ انسان، جان از بین می رود.

روان: همه ی اندیشه ها، گفتارها و کردارها از آن سر می زند و اراده و اختیار کامل دارد که راه نیک را برگزیند یا راه بد را.

وجدان: بازدارنده ی انسان از کارهای بد است و توبه و ندامت از دلایل وجود وجدان است.

فروهر: والاترین گوهر وجودی انسان است که پیش از دنیا آمدن او وجود داشته و پس از مرگ به عالم ملکوت یعنی همان جایی که به آن تعلق داشته باز می گردد. فروهر از دو واژه «فره» به معنی جلو، پیش و «وهر» به معنی برنده، کشنده درست شده است. امروزه این نگاره بین زرتشتیان نمایانگر شکل فروهر است و به عنوان نشانواره ی دین زرتشتی بکار می رود. نقش فروهر بر تمام آثار باستانی تخت جمشید و آرامگاه های شاهان هخامنشی (بجز کوروش کبیر) و در بالای همه ی سنگ نوشته ها، به عنوان نماد دولت هخامنشی وجود دارد. این نگاره که بسیار پر معناست، دارای مفهوم های فلسفی ژرفی است و هر قسمت از نگاره ی فروهر یادآور ارزش و اهمیت فروهر در زندگی است:

- **سر:** سر فروهر به گونه ی مردی پیر و سالخورده است تا با دیدن آن به یاد آوریم که فروهر مانند بزرگان و افراد پیر که دارای تجربه و دانش فراوانی هستند، ما را راهنمایی می کند.

- **دست ها:** دست راست فروهر به سوی بالاست از این رو همیشه به اهورامزدا توجه داشته باشیم و او را نیایش کنیم. در دست چپ فروهر حلقه ای قرار دارد که بیانگر شیفته بودن دل و جان به اهورامزدا است زیرا دست چپ به قلب نزدیک تر است و همچنین بیانگر عهد و پیمانی است که بین انسان و اهورامزدا بسته می شود و انسان باید

همیشه خدای یکتا را ستایش کند و او را ناظر بر کارهای خود بداند. مورخین حلقه های ازدواجی که زن و شوهر به یکدیگر می دهند را برگرفته از همین حلقه می دانند زیرا زن و شوهر با دادن حلقه به یکدیگر، عهد و پیمان می بندند که همیشه به یکدیگر وفادار بمانند. - بال ها: بال های فروهر باز است. چون با دیدن بال های باز، ذهن انسان متوجه پرواز شده و به یاد می آورد که فروهر او را به سوی پیشرفت و سربلندی راهنمایی می کند. همچنین هر بال خود دارای سه بخش است که نشانه ی دستور جاویدان زرتشت یعنی، اندیشه نیک، گفتار نیک و کردار نیک بوده و ما با دیدن این سه بخش آگاه می شویم که هرگونه پیشرفتی باید از راه درست یعنی به وسیله ی اندیشه و گفتار و کردار نیک انجام شود. - دایره میان شکل: دایره خطی است منحنی که از هر نقطه ی آن شروع کنیم باز به همان نقطه خواهیم رسید. این دایره در میان فروهر، نشان دهنده ی روزگار بی پایان است. به این معنی که هر عمل و کرداری که در این زندگی (روی دایره) صورت گیرد نتیجه ی آن در همین دنیا به انسان بازمی گردد و اثر آن باقی خواهد ماند و در جهان دیگر روان از پاداش یا جزای آن برخوردار خواهد شد.

- **دامن:** دامن فروهر از سه قسمت به وجود آمده که نشانه ی اندیشه و گفتار و کردار بد است. از مشاهده ی این سه بخش درمی یابیم که همواره باید اندیشه و گفتار و کردار بد را به زیر افکنده، پست و زبون سازیم. (همان طور که دامن در زیر قرار دارد).

- **دو رشته ی آویخته:** این دو رشته نشانه ی سپنتامینو (مینوی خوب) و انگره مینو (مینوی بد) است که همیشه ممکن است در اندیشه ی انسان ظاهر شوند. وظیفه ی هر زرتشتی این است که خوبی را در اندیشه ی خود قرار داده و بدی را از آن دور کند (نیک بیندیشد)

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «فروهر یا نماد شیطان پرستی؟»، پارسیان دژ، ۱۳۹۳.

خواندن مقاله و پیوست های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<http://parsiandej.ir/articles/1535/pdf/فروهر-یا-نماد-شیطان-پرستی.pdf>

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵